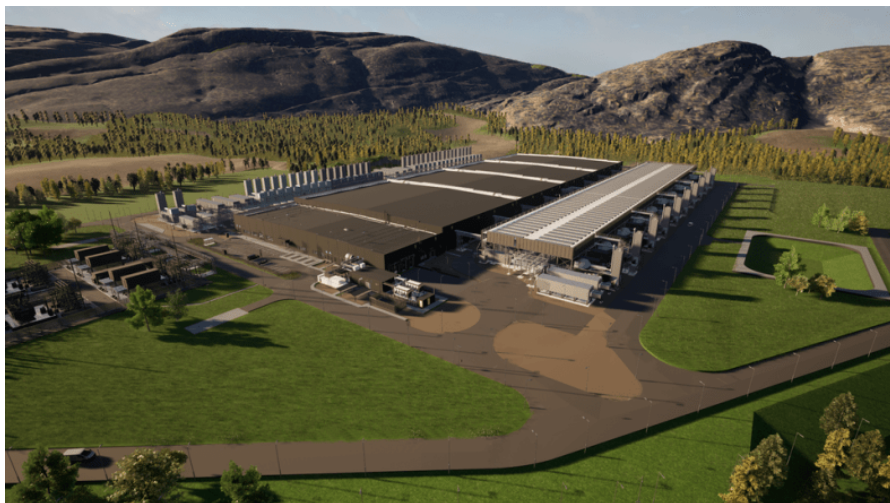

Helse- og miljøkostnadene til Kunstig Intelligens – Har noen vurdert dem?

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 27.02.2025

Googles datasenter, Skien. Strømuttak: 240 000 000 Watt (bilde: energiwatch.no)

Hva er helse- og miljøkostnadene ved «Kunstig intelligens»?

Patricia Burke driver et nettsted og organisasjonen Safe Tech International. Flere ganger i uka får jeg oppsummeringer derfra om tekster som angår ny teknologi og

virkinger på helse og miljø. Her kommer en liten oppsummering om KI og datasentre – med en rekke referanser for den som vil ha flere detaljer.

Betegnelsen «KI» («AI» på engelsk) er omfattende og temmelig uklar. Den brukes nå gjerne om det meste av tung databehandling som krever store og strømslukende datasentre. Så i teksten fra Patricia Burke er det dette det gjelder. Herved sagt, så lesere ikke henger seg opp i en uklar avgrensning. Og bare så det er sagt: Jeg bruker både Chat GPT og DeepSeek nesten daglig i mitt skrivearbeid, men med en dårlig smak i munnen, for slik kan vi åpenbart ikke stille oss om vi vil det beste for våre barnebarn.

Dagens tekst er et lite utsnitt fra rundbrevet jeg fikk i morges. Du finner hele teksten på <https://substack.com/home/post/p-157695283>, der kan du også kan registrere deg for å motta gratis sammendrag. Av hensyn til lesbarheten har jeg både oversatt og delt opp i avsnitt.

I tillegg til alt som blir tatt opp i teksten under, må jeg føye til enda et tema: Jo mer avhengige vi gjør oss av KI, jo mer avhengige gjør vi oss av skjermbruk, og svært mye av dette skjer med skjermer som har trådløse forbindelser. KI-bruken er derfor også en driver for større strålingsbelastning i våre nære omgivelser.

Einar Flydal, den 27. februar 2025

Fra Patricia Burke, Safe Tech International, 25.-26.2.2025:

KI: FREMTIDSBILDET [KI knyttet til økende kreftisiko](#) Kostnadene ved KI fortsetter bare å stige. [] Fullpakket som de er av maskinvare for å behandle KI-utspørringer, legger disse datasentrene ut [skogsødeleggende](#) varmenivåer som suger livet ut av [lokale strømnett](#) og [grunnvannnivåer](#) for å dekke etterspørselen. De er også utrolig støyende — de pumper [uopphørlig mekanisk støy](#) ut over rolige nabolag og driver vekk dyrelivet.

Og dessverre slutter ikke de offentlige kostnadene ved KI der. Ny forskning utført av akademikere ved University of California Riverside og Caltech advarer om at KI-datasentre også har massiv skadevirkning på menneskers helse, i form av sykdommer som kreft og astma:

En [studie](#), som ennå ikke er blitt fagfellevurdert, så på produksjonen av KI-maskinvare de siste fem årene, og fant at luftforurensning som følge av KI-utvikling kan forårsake så mange som 1300 for tidlige kreft- og astmadødsfall per år innen 2030 [i USA]. Dette kommer på toppen av en kostnad som nærmer seg nesten [\\$20 milliarder i året](#) fra de kollektive utgiftene til helsebehandling, manglende lønn og lavere skolegang som følge av helseplager forårsaket av KI-forurensning.

Bare i 2023 var de totale kostnadene ved KI-tilknyttede helselidelser [i USA] \$1,5 milliarder, fant artikkelen ut, noe som er en oppsiktsvekkende økning på 20 prosent siden 2022.

Luftforurensningsproblemet er lett å overse, for i de fleste tilfeller er datasentrene drevet av strøm fra lokale [kullbaserte kraftverk](#), og de er [fortsatt i USA] [uforholdsmessig ofte plassert](#) nær lavinntekts- og arbeiderklassens boligområder. [Uansett hvor de plasseres](#), ser det ut til at KI-datasentre driver opp [lokale strømkostnader](#) og gir vertsområdene en byrde som ikke deles med resten av landet, langt mindre med [Silicon Valley](#) eller «big tech» sine børsinvestorer.

Og selv om husholdninger som bor nærmest KI-sentre og kraftverk er de som får de mest umiddelbare helseproblemene, er det ikke grenser for hvor langt utover konsekvensene av «big tech» sitt skyhøye strømbruk vil spre seg:

«I motsetning til karbonutslipp, kan ikke de helsepåvirkningene som forårsakes av et datasenter i én bestemt region oppveies av renere luft andre steder,» sa UC Riverside-forsker Shaolei Ren til [Ars Technica](#) om funnene. KIs bidrag til luftforurensning kan best sammenliknes med den kjernefysiske nedsmeltingen i [Tsjernoby](#) — ettersom de dødelige giftstoffene sprer seg vidt og bredt uten å hindres av avstand, og påvirker både de som er i, rundt og langt unna selve datasenteret. []

Forfatterne av studien anbefaler teknologiselskaper å ta i bruk standard rapporteringsprosedyrer for luftforurensning og folkehelse som følge av KI-utslipp — noe de [uhyre lønnsomme](#) foretakene [neppe vil gjøre frivillig](#). . []

Med et KI-marked som er forventet å blåse seg opp til \$900 milliarder innen 2026, vil etter hvert lokalsamfunn begynner å spørre hvem det egentlig er som betaler kostnaden for «big tech» sitt lukrative spill — og hvor mye datakraft vi virkelig trenger for å skape en bedre verden.

Mer om KI-datasentre:

Microsoft trekker seg tilbake fra dyre nye datasentre etter at administrerende direktør uttrykte tvil om KI-verdi

Microsoft-sjef innrømmer at KI i utgangspunktet ikke genererer noen verdi «Den virkelige målestokken er: verden vokser med 10 prosent.»
